

Motion till riksdagen 2020/21:2586

av **Ann-Britt Åsebol (M)**

Fler och bättre bostäder för seniorer

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stimulera fler kommuner att arbeta långsiktigt med bostäder för seniorer och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett tillägg i bostadsförsörjningslagen om att socialnämnden ska medverka i planeringen av bostadsförsörjningen och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett tilläggsdirektiv till utredningen Förbättrade finansieringsförutsättningar för ny- och ombyggnad av bostäder (dir. 2017:1) och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

I många av landets kommuner saknas bra och prisvärda bostäder för seniorer att flytta till eller för den delen att bo kvar i. Även om alla pensionärer bland kommunens invånare har en bostad är den sällan långsiktigt lämplig vad gäller tillgängligheten. En sådan bostad kan vara ett gissel för en äldre person när krämporna stöter till, samtidigt som en sådan bostad kan vara åtråvärd för ett ungt hushåll, kanske nyanlända eller barnhushåll. Bostäder lämpade för äldre hushåll i välkända grannskap kan locka till flytt, höga kostnader till trots, och lösgöra bostäder som är efterlängta på marknaden. Allt är till fromma för samhället och en fördel för dess invånare.

Ju mer tillgängligt man bor som senior desto mer kan man klara sig själv och bibehålla livskvaliteten. Det omvända leder till större risk för isolering, fallskador och ett mer omfattande behov av vård och äldreomsorg. Det ligger således i samhällets intresse att det finns bra och prisvärda bostäder för seniorer – i olika upplåtelseformer som riktar sig till seniorers skilda behov och intressen.

Det finns redan idag kommuner som planerar långsiktigt vad gäller seniorers bostadsbehov med hjälp av demografisk utveckling, samhällsplanering, tillgänglighetsinventeringar och enkätundersökningar bland kommunens äldre. Detta borde fler kommuner

göra. I sammanhanget skulle SKL kunna bidra med underlag, statistik och goda exempel på hur man som kommun kan arbeta framgångsrikt för att få till fler tillgängliga bostäder för äldre.

I Socialtjänstlagen står det om socialnämndens medverkan i samhällsplaneringen. Däremot är samhällsplaneringens lagar inte inbjudande till sådant samarbete. Därför är det viktigt att, i samhällsplaneringen, få med kommunens socialtjänst, som är förtrogen med var äldre invånare bor och deras levnadsförhållanden. Det skulle därför vara önskvärt med ett tillägg i 2 § bostadsförsörjningslagen om att socialnämnden ska medverka i planeringen av bostadsförsörjningen och tillföra kunskaper och erfarenheter om levnadsförhållandena i kommunen.

Nyblivna pensionärer har visat intresse för att ta egna initiativ att i egen regi bygga bra bostäder för andra halvan av livet. Några svenska kommuner har visat intresse för att uppmuntra denna nya företeelse kallad byggemenskaper. Men bankerna är emellertid sällan intresserade av att låna till sådana ekonomiska föreningar som byggemenskaper utgör, de är dessutom restriktiva när det gäller att ge bolån till pensionärer. Statliga garantier till sådana seniorbostäder skulle göra det möjligt för bankerna att ge lån till byggemenskaper och spekulationsfria kooperativa hyresrätter, särskilt på orter där tillgängligheten i bostadsbeståndet är mycket låg. Den pågående utredningen (dir. 2017:1) ”Förbättrade finansieringsförutsättningar för ny- och ombyggnad av bostäder” bör därför ges ett tilläggsdirektiv att se över möjligheten att tillskapa statliga garantier för att underlätta uppförandet av bostäder för äldre i form av byggemenskaper och kooperativ hyresrätt enligt ägarmodellen.

Ann-Britt Åsebol (M)